

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over de volgende stukken:

- Verslag van de JBZ-raad van 7–8 juni (Kamerstuk 32 317, nr. 694);
- Geannoteerde agenda van de informele JBZ-raad 15–16 juli 2021 (Kamerstuk 32 317, nr. 695);
- Reactie op het verzoek van het lid Madlener, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 6 april 2021, over de herziening van de migratiedeal met Turkije (Kamerstuk 21 501-20, nr. 1699);
- Fiche: Mededeling EU-strategie vrijwillige terugkeer en herintegratie (Kamerstuk 22 112, nr. 3130);
- Compromisvoorstel EUAA-verordening (asielagentschap van de EU) (Kamerstuk 22 112, nr. 3143).

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van Meenen

De adjunct-griffier van de commissie,
Tielens-Tripels

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
1. Vragen en opmerkingen vanuit de VVD-fractie	2
2. Vragen en opmerkingen vanuit de D66-fractie	3
3. Vragen en opmerkingen vanuit de PVV-fractie	4
4. Vragen en opmerkingen vanuit de CDA-fractie	5
5. Vragen en opmerkingen vanuit de SP-fractie	6
6. Vragen en opmerkingen vanuit de PvdA-fractie	9
7. Vragen en opmerkingen vanuit de GL-fractie	10
8. Vragen en opmerkingen vanuit de CU-fractie	11
9. Vragen en opmerkingen vanuit de VOLT-fractie	12
10. Vragen en opmerkingen vanuit de SGP-fractie	14
II. Reactie van de bewindspersonen	

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

1. Vragen en opmerkingen vanuit de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele JBZ-Raad en hebben hierover nog enkele vragen.

Pakketbenadering

De leden van de VVD-fractie lezen dat het kabinet geen voorstander is van de zogenoemde pakketbenadering. Deze leden begrijpen dat voorstellen die praktische belemmeringen wegnemen en de uitvoering/toezicht versterken, niet onnodig vertraging moeten oplopen, omdat ze worden gebundeld met voorstellen die meer principiële keuzes vereisen.

Tegelijkertijd hebben deze leden er meermaals en samen met een meerderheid van de Kamer voor gepleit om de voorstellen van wetgeving die de Europese Commissie (EC) in september heeft gepresenteerd gezamenlijk te behandelen met de nieuwe wetgeving over terugkeer (motie-Van Toorenburg/Becker (Kamerstuk 32 317, nr. 652)). Deelt u de mening dat de voorstellen om terugkeewetgeving beter vorm te geven wel in de pakketbenadering moeten worden betrokken en kunt u bevestigen dat u zich hier ook voor in blijft zetten en niet akkoord gaat zonder dat de nieuwe wetgeving over terugkeer tegelijkertijd geregeld wordt?

Verder lezen de voorgenoemde leden dat ook het versterken van samenwerking met partnerlanden zo snel mogelijk moet worden uitgevoerd. Kunt u een overzicht geven van de partnerschappen die recent zijn gesloten en/of bestendig of dit de komende periode worden? Op welke manier wordt het meewerken aan terugkeer van eigen onderdanen daarin opgenomen? Bent u daar tevreden over? In hoeverre is bij deze partnerschappen ook ruimte en aandacht voor opvang van derdelanders uit de regio?

EU-Turkije deal

De leden van de VVD-fractie vernamen dat een nieuwe EU-Turkijedeal zou zijn gesloten om de hoge instroom van asielzoekers uit deze regio te voorkomen. Dat zou een zeer positief bericht zijn. Klopt het dat er een nieuwe Turkijedeal is gesloten? Kunt u deze overeenkomst met de Kamer delen? Welke afspraken zijn er gemaakt om te voorkomen dat migranten de oversteek wagen en diegenen die dat toch hebben gedaan terugkeren naar de regio? Hoeveel geld is gemoeid met de vernieuwing van de EU-Turkijedeal? Welke verplichtingen heeft Turkije op zich genomen met

betrekking tot besteding van het geld? Welke positieve prikkels voor Turkije en/of zijn inwoners zijn in deze nieuwe deal opgenomen?

Litouwen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de berichten dat de regering van Litouwen de noodtoestand heeft uitgeroepen om de migranten op te vangen die vanuit Wit-Rusland binnenkomen. Kloppen deze berichten en, zo ja, welke maatregelen worden genomen om Litouwen te ondersteunen? Wordt hierbij ook Frontex ingezet om de grenzen te verstevigen? Worden daarnaast maatregelen genomen tegen deze acties van Wit-Rusland?

Compromisvoorstel EUAA-verordening (asielagentschap van de EU)

De leden van de VVD-fractie zijn positief dat een stap is gezet door het compromis over het asielagentschap van de EU. Dit kan op langere termijn een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het Gemeenschappelijk Europees Asielsysteem (GEAS). Wel delen zij de teleurstelling van het kabinet over de uitgestelde toezichtsinzet. De aan het woord zijnde leden vinden het teleurstellend dat met name de landen aan de Middellandse zee tegen volledige implementatie zijn omdat correct naleven van de regels voor hen een groter aantal asielzoekers zou opleveren, waarvoor zij conform de afspraken wel verantwoordelijk zijn. Deze leden hebben dan ook begrip voor de positie van het kabinet en vragen u zich te blijven inspannen voor effectief toezicht op de naleving van het GEAS). Deze leden lazen verder dat het agentschap kan ingrijpen wanneer een lidstaat onder grote asiieldruk staat of het GEAS in gevaar komt door het handelen of nalaten van een lidstaat. Deze leden zijn benieuwd wanneer daar sprake van is, welke mogelijkheden het agentschap daartoe heeft en op welke wijze de EC en de Raad moeten besluiten dit in gang te zetten.

2. Vragen en opmerkingen vanuit de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de toegezonden stukken. Deze leden hebben nog enkele vragen.

Situatie in Libische detentiecentra

De leden van de D66-fractie lezen met grote zorgen over de voortdurende mensonterende situatie in de Libische centra, zoals opnieuw omschreven in diverse media. Het feit dat Artsen Zonder Grenzen stopt met het bieden van hulp als laatste redmiddel om verandering teweeg te brengen geeft een duidelijk signaal af. Opnieuw is duidelijk geworden dat de omstandigheden in de Libische detentiecentra mensonterend zijn en dat deze centra gesloten dienen te worden. Hoe duidt u het vertrek van Artsen Zonder Grenzen? Kunt u vertellen wat de stand van zaken is omtrent het sluiten van deze centra en waarom dit niet sneller verloopt? Kunt u toezeggen dat u zich in zult zetten om meer druk te zetten op het zo spoedig mogelijk evacueren van deze centra? Welke andere manieren ziet u nog om deze slachtoffers te helpen?

Griekenland

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief over uw bezoek aan Griekenland en de voortgang van het samenwerkingsverband tussen Nederland en Griekenland. Het is positief om te lezen dat de druk op de opvangvoorzieningen op de Griekse eilanden enigszins is afgenomen door de lagere instroom en het overbrengen van kwets-

baren naar het vasteland. Echter delen de leden van de D66-fractie de punten van zorg die bij deze positieve ontwikkelingen komen kijken. Zoals deze leden al vaker hebben benadrukt zijn de aanhoudende pushbacks zeer zorgwekkend en is het daarom ook goed om te lezen dat dit probleem naar aanleiding van de motie Kuik/Van der Werf (Kamerstuk 32 317, nr. 692) is aangekaart in het gesprek. Hoe duidt u het antwoord dat hierop is gegeven in het gesprek? Heeft u het vertrouwen dat de Griekse overheid er alles aan zal doen om te zorgen dat dergelijke pushbacks zo snel mogelijk stoppen? Waar maakt u dat uit op? Bent u het met deze leden eens dat het verstandig zou zijn dit gesprek structureel met de Grieken te voeren, in ieder geval totdat de misstanden verholpen zijn? Heeft u de Griekse regering ook aangesproken op andere maatregelen die u onderneemt om migratiestromen tegen te houden, zoals het bouwen van een muur langs de grens met Turkije en de inzet van een zogenaamd geluidskanon? In hoeverre is het incident waarbij de Griekse politie (opnieuw) Nederlandse journalisten oppakte die aan het werk waren bij de grens nog aan de orde gekomen?

Daarnaast lezen deze leden over de recente ontwikkelingen omtrent het samenwerkingsverband waarin met Nederlandse financiering drie opvanglocaties voor alleenstaande minderjarige asielzoekers zijn opgezet. Kunt u inzicht geven in hoe de verschillende betrokken partners en de bewoners het samenwerkingsverband tot nu toe ervaren? Wat verloopt beter dan verwacht en waar worden nog knelpunten ervaren, zoals bijvoorbeeld op het punt van de opzet van een Grieks voogdijsysteem? Wat is de verwachting wanneer hier meer stappen gezet kunnen worden? Het is goed te horen dat inmiddels onderdak is geboden aan circa 80 kinderen. Kunt u reflecteren op de vraag of de doorstroom verloopt zoals verwacht en of u hier nog kansen voor versnelling ziet, zodat op de langere termijn meer kinderen onderdak geboden kan worden?

EEAS-verordening

De leden van de D66-fractie hebben vernomen dat een compromisvoorstel is gevormd over de EUAA-verordening en dat dit door een meerderheid van de EU-lidstaten is gesteund. Deze leden zijn van mening dat het van groot belang is een sterk en efficiënt Europees migratie- en asielsysteem te hebben en zij keken daarom ook positief naar de komst van de EUAA-verordening, die hierin een significante bijdrage zou moeten leveren. Deze leden delen dan ook de teleurstelling van het kabinet over de uitkomst van de onderhandelingen waarmee het monitoringssysteem is afgezwakt en de opvolging van het monitoringssysteem is gekoppeld aan een toekomstige vervanging van de Dublinverordening. Kunt u toelichten waarom het kabinet heeft besloten zich te onthouden van het innemen van een positie? Wat verwacht u van de triloofase? Hoe gaat u zich inspannen teneinde ervoor te zorgen dat het agentschap daadwerkelijk tanden krijgt? Waar zitten op dit moment nog de heikele punten en welke opstelling zult u daarbij innemen? Kunt u het krachtenveld schetsen? Waar verwacht u dat de triloof op uit zal komen?

3. Vragen en opmerkingen vanuit de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben met ontsteltenis kennisgenomen van de beleidsbrieven en willen u nog enkele vragen voorleggen.

Migratie als wapen

De leden van de PVV-fractie vragen of u ervan op de hoogte bent dat vooraanstaande Spaanse veiligheidsexperts ervoor waarschuwen dat migratie als wapen wordt gebruikt en dat de Europese Unie moet

oppassen met het sluiten van migratieakkoorden met landen daarbuiten. Daarmee maakt de EU zichzelf kwetsbaar en chantabel, menen zij. Bent u het met deze bewering eens en deelt u de mening dat aan zulke deals een einde moet komen door zelf de eigen grenzen te sluiten?

De leden van de PVV-fractie vragen waarom de Kamerbrief van 8 juni 2021 bol staat van de complimentjes aan Erdogan en Turkije, terwijl de Griekse eilanden deze periode weer worden overspoeld met gelukszoekers. Bent u zich ervan bewust dat Turkije, net als Marokko, migratie gebruikt als wapen om zo eigen voordelen en meer financiële steun te verkrijgen? Deelt u de mening dat een voortzetting van de huidige appeasementpolitiek met deze islamitische landen zeer schadelijk is en dat aan deze chantagepraktijken een einde moet worden gemaakt door niet meer aan deze deals mee te werken als Nederland?

EEAS-verordening

De leden van de PVV-fractie vragen waarom de regering in de Kamerbrief van 22 juni 2021 haar waardering uitspreekt voor het compromis over de verordening inzake het Asielagentschap van de EU. Deelt u de mening dat Nederland geen enkele baat heeft bij halfslappe Europese compromissen, maar baat heeft bij een sterk en heel streng eigen immigratiebeleid? Bent u ervan op de hoogte dat de huidige Europese afspraken al faliekant mislukken, bijvoorbeeld als het gaat over het terugsturen van asielhoppers? Zo ja, hoe kunt u dan nog vertrouwen hebben in nieuwe Europese afspraken? Hoeveel asielzoekers zijn er de afgelopen drie maanden met succes uitgezet en hoeveel hiervan zijn uitgezet naar veilige landen?

Overig

De leden van de PVV-fractie vragen of u ervan op de hoogte bent dat de Britse Minister van Binnenlandse Zake Priti Patel zegt «genoeg is genoeg», dat zij illegale immigranten in de gevangenis gaat stoppen en dat de maximale gevangenisstraf voor illegale immigranten flink wordt verhoogd. Bent u van plan het voorbeeld van deze Minister te gaan volgen en illegale immigranten in Nederland niet meer te pampere, maar aan te gaan pakken en uit te gaan zetten?

4. Vragen en opmerkingen vanuit de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de stukken geagendeerd voor het schriftelijk overleg Informele Raad Justitie en Binnenlandse Zaken d.d. 15–16 juli 2021 (migratie en asiel). Zij hebben nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie begrijpen dat in het verlengde van de EU-Turkijedeal ook dergelijke voorstellen te verwachten zijn om de opvang van vluchtelingen in Jordanië, Libanon en Syrië te gaan financieren. Kunt u hierop reageren en kunt u dit onderschrijven? Met welke waarborgen zal dit omkleed zijn? Wat is de houding van de Nederlandse regering ten opzichte van dergelijke voorstellen? Zijn er diplomatieke banden nodig met Syrië om daar opvang van vluchtelingen te faciliteren? Hoe ziet u dit?

Pakketbenadering

De leden van de CDA-fractie ontvangen steeds meer signalen dat de pakketbenadering om tot een akkoord te komen op het EU-migratiepact wordt losgelaten. Deze leden hopen dat dat een doorbraak in de impasse

die ontstaan is op het EU-migratiepact kan bewerkstelligen. Deze leden vragen u waarom Nederland in de stemming rondom het asielagentschap gekozen heeft voor stemonthouding. Wat waren de strategische of politieke redenen daarvan? Voorts vragen deze leden welke andere dossiers losgekoppeld zouden kunnen worden van het migratiepact. Bent u voornemens daar actief voor te pleiten aankomende JBZ-raad? Op welke termijn verwacht u dat daar een besluit over genomen wordt?

Griekenland

De leden van de CDA-fractie begrijpen voorts dat het opzetten van een Grieks voogdijsysteem op basis van «best practices» zoals we die in Nederland kennen nog niet echt van de grond komt. Deze leden vragen of u wel onverminderd uw best doet dit van de grond te krijgen. Op welke termijn verwacht u dat hier wel vorderingen op te melden zijn? Wat is de grondhouding van de verantwoordelijke Griekse Minister ten opzichte van deze inzet?

5. Vragen en opmerkingen vanuit de SP-fractie

De leden van de SP-fractie vragen naar uw verwachtingen op het terrein van migratie, nu Slovenië het voorzitterschap van de Raad op zich heeft genomen. Graag krijgen zij een update van de laatste ontwikkelingen.

Geannoteerde agenda

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda. Deze leden hebben, naast de vragen die in het SO JBZ-Raad over het algemene deel aan bod zijn gekomen, nog een tweetal vragen over de Schengenstrategie. Deelt u de mening dat grensbeheer een nationale competentie moet blijven? Hoe kijkt u aan tegen het toelaten van Bulgarije, Roemenië, Cyprus en Kroatië tot het Schengengebied?

Fiche: Mededeling EU-strategie vrijwillige terugkeer en herintegratie

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de EU-strategie van de Europese Commissie inzake vrijwillige terugkeer en herintegratie. Deze leden hechten veel waarde aan de (vrijwillige) terugkeer van vreemdelingen, indien zij geen verblijfsrecht hebben. Deze leden hebben een aantal vragen.

Onderschrijft u de doelstelling om tot een meer uniforme en gecoördineerde aanpak van (vrijwillige) terugkeer te komen? Wat kan volgens u de toegevoegde waarde zijn van Europese samenwerking voor vrijwillige terugkeer van vreemdelingen in Nederland? Waaruit blijkt dat deze samenwerking gaat leiden tot een toename van vrijwillige terugkeer? Hoe kijkt u aan tegen de grotere rol die voor Frontex wordt weggelegd in het licht van alle beschuldigingen jegens Frontex? In de strategie wijdt de Commissie veel woorden aan het opleiden van terugkeeradviseurs, maar welke kennis, inzichten of vaardigheden ontbreken er bij de Nederlandse autoriteiten op dit vlak?

Compromisvoorstel EUAA-verordening

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van het bericht dat een interinstitutionele overeenkomst is bereikt over het Europees Asielagentschap (EUAA). Deze leden zijn benieuwd of u kunt toelichten waarom de «MED5»-landen de pakketbenadering loslieten en hun goedkeuring aan het EUAA hebben verleend. Het Europees wetgevings-traject is immers nogal ondoorzichtig en het is altijd maar afwachten wat er uitkomt, zo menen deze leden. Omdat meer coördinatie op Europees

niveau bij zou kunnen dragen aan de vraagstukken rondom asielbeleid, hebben deze leden diverse vragen over de definitieve versie van de Verordening.

De leden van de SP-fractie begrijpen dat het EUAA diverse taken mag gaan uitvoeren op verzoek van lidstaten, maar ook op verzoek van de Commissie als lidstaten zich niet aan het GEAS houden. Daarnaast gaat het EUAA ook door met het vergaren van informatie over allerlei asielzaken, bijvoorbeeld over derde landen, zoals het reeds doet. Toch is het analyseren van informatie en het uitvoeren van taken een bijzondere combinatie die mogelijk kan conflicteren. Is dit ook in de definitieve versie voorzien? Zo ja, denkt u dat onafhankelijke monitoring en informatie vergaren te combineren valt met de uitvoerende taken die het EUAA krijgt toebedeeld, vooral wanneer het ook terugkeer betreft? Dat is namelijk een zorg die ook door de Commissie Meijers in haar position paper van 27 november 2018 al openlijk is geuit. Graag krijgen deze leden een reactie op dit punt.

Daarnaast zijn deze leden benieuwd hoe de bijstand door het EUAA is neergelegd in de definitieve versie. In de oorspronkelijke versie van het voorstel van de Commissie is namelijk in artikel 22(3) neergelegd dat lidstaten waarin een onevenredige druk op het asiel- of opvangsysteem bestaat en die een aanbod voor bijstand door het EUAA weigeren, te maken kunnen krijgen met verplichte bijstand om het GEAS te continueren, zoals neergelegd in artikel 16(3). Is dit nog altijd het geval of is dit artikel geschrapt?

Deze leden zijn benieuwd naar het dwingende karakter van deze bijstand door de asielinterventiepools. Klopt het dat er in de toekomst een soort Europese IND zich met de asielaanvragen in Nederland kan gaan bemoeien, zodra Nederland de adviezen van de Commissie in de wind slaat, namelijk de asielinterventiepools? Zo nee, hoe moeten deze leden dit dan bezien? Betekent deze vorm van gedwongen bijstand niet een verlies van nationale competenties? Zo nee, waarom niet? Kan het er niet toe leiden dat sommige lidstaten achterover gaan leunen «omdat Europa het wel regelt»? Is dat niet een risico van de asielondersteuningsteams?

Hebben de leden van de SP-fractie het goed begrepen dat Nederland 24 leden aan de asielinterventiepools moet gaan leveren? Wat vindt u daarvan, terwijl in Nederland de IND zelf al met enorme achterstanden kampt? Klopt het, dat deze asielinterventiepools minimaal 500 experts moet tellen, maar dat er geen maximum is vastgesteld? Hoe wordt voorkomen dat de tijdelijke inzet geen permanente inzet wordt? Waarom is een minimum periode van 30 dagen gesteld, maar geen maximum periode?

Is dit inderdaad onderdeel van het monitoringsmechanisme dat pas later in werking zal treden, namelijk op 1 juni 2024? In de brief van 22 juni gaf u aan dat het uitstellen van het monitoringsmechanisme één van de redenen was om zich te onthouden van stemming over de positie van de Raad. U ziet het namelijk als een dwangmiddel. Maar hoe effectief schat u dit dwangmiddel in? Want hoe effectief kan de asielinterventiepools functioneren als lidstaten weigeren daaraan mee te werken? Zijn andere dwangmiddelen ter sprake gekomen?

De leden van de SP-fractie zijn ook benieuwd naar de gevolgen van het loslaten van de pakketbenadering op het terrein van vreemdelingen- en asielbeleid. Hoewel dit een eerste gemeenschappelijke stap betreft, vragen zij wat het betekent dat het EUAA nu aan de slag kan, maar diverse noodzakelijke wet- en regelgeving die in de EUAA-Verordening was

voorzien, achterwege zijn gelaten. Is het bijvoorbeeld nodig om het EUAA volledig te financieren, daar het naar alle waarschijnlijkheid nog niet alle taken kan uitvoeren? Is het niet eigenlijk een pyrrusoverwinning aangezien de monitoring gekoppeld is aan de vervanging van de Dublinverordening?

Daarnaast hebben de leden van de SP-fractie vragen over de definitieve uitwerking van artikel 16a. Daarin is immers voorgesteld dat de asielondersteuningsteams of asielinterventiepools asielbeslissingen kunnen voorbereiden en voorstellen voor die beslissingen mogen voorleggen aan de lidstaten. Het is vervolgens aan de lidstaten om de formele beslissing te nemen. Maar de vraag is dan hoeveel ruimte de nationale autoriteiten nog hebben wanneer zij die beslissing nemen op basis van deze zogenaamde EU-IND. Is deze scheiding in taken voldoende toegelicht in de definitieve versie? Bent u van mening dat lidstaten inderdaad voldoende autonoom een beslissing kunnen nemen, zodra de Europese expertpools die asielbeslissingen voorbereiden en voorstellen?

Ook zijn de leden van de SP-fractie benieuwd naar de competenties van het EUAA om lidstaten te ondersteunen bij het behandelen van beroep, juridisch onderzoek en andere juridische bijstand, zoals neergelegd in artikel 16(2)(n). Wat is de uiteindelijke formulering? Kunt u toelichten hoe die taken zich verhouden tot de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht? Deze leden gaan er immers van uit dat u het niet toestaat dat de scheiding der machten is opgegeven tijdens de onderhandelingen.

De leden van de SP-fractie zijn benieuwd naar de definitieve uitkomst van artikel 26. Daarin is namelijk in het voorstel van de Commissie uit 2016 de aansprakelijkheid van de interventiepool neergelegd bij de lidstaten. Vindt u dat redelijk, ook wanneer de interventiepool ingrijpt zonder goedkeuring van de lidstaat?

Ook zijn de leden van de SP-fractie benieuwd of u denkt dat het succes van deze onderhandelingen naar meer smaakt en of in de nabije toekomst meer doorbraken verwacht kunnen worden op het terrein van asiel. Hoe bent u van plan te gaan stemmen over de uitkomst van de interinstitutionele overeenkomst, aangezien Nederland zich heeft onthouden bij het vaststellen van de Raadspositie?

Ten slotte zijn de leden van de SP-fractie benieuwd naar het volgende. In een artikel in de media lazen deze leden dat het Greek Asylum Service nog altijd gesloten is vanwege corona.¹ Kunt u dit bevestigen? Hoe rijmt u dat met het feit dat het toerisme naar Griekenland weer op gang komt? Graag een reactie op dit punt.

Overig

De leden van de SP-fractie hebben nog diverse andere vragen op het terrein van het vreemdelingen- en asielbeleid. Ten eerste zijn zij benieuwd naar uw acties naar aanleiding van recente berichtgeving rondom de persvrijheid in Griekenland. Zo zou een Nederlandse filmploeg door de Griekse politie zijn meegenomen² en een Nederlandse journalist zijn opgepakt.³ Kunt u deze incidenten bevestigen? Wat vindt u hiervan? Deelt

¹ Groene Amsterdammer, «Fridoon sterft in Europa een langzame dood; Aan de grens», 30 juni 2021.

² Algemeen Dagblad, *Griekse politie neemt Nederlandse filmploeg mee tijdens reportage over vluchtelingen*, 29 mei 2021, Griekse politie neemt Nederlandse filmploeg mee tijdens reportage over vluchtelingen | Home | AD.nl.

³ NOS, *Journalist Ingeborg Beugel opgepakt in Griekenland voor opvang asielzoeker*, 23 juni 2021, Journalist Ingeborg Beugel opgepakt in Griekenland voor opvang asielzoeker | NOS.

u de mening dat journalisten ongestoord hun werk moeten kunnen doen? Heeft u de Griekse overheid hierop aangesproken? Zo nee, waarom niet en gaat u dit alsnog doen? Is het verlenen van hulp en onderdak aan vluchtelingen strafbaar in Griekenland? Wat vindt u in dat opzicht van de arrestatie van mevrouw Beugel?

Ten tweede zijn de leden van de SP-fractie benieuwd naar de partnerschappen die de EU met landen rondom de EU wil sluiten om de asielstromen beheersbaar te maken.⁴ Met welke landen wordt onderhandeld? Hoe wordt in deze partnerschappen rekening gehouden met het risico van chantage waarvoor recent nog door Spaanse experts is gewaarschuwd?⁵ Graag een reactie op dit punt.

Voorts vragen deze leden hoe het met de uitvoering van twee moties staat. De eerste motie betreft Kamerstuk 32 317, nr. 690 over het heroverwegen van intrekkingen van asielvergunningen op grond van de Armeense nationaliteit. De tweede motie betreft Kamerstuk 32 317, nr. 689 over een regeling voor meerderjarige pardonners. Deze leden vinden het onacceptabel dat u zo lang met de uitvoering op zich laat wachten. Het zijn glasheldere moties, waarom doet u niet gewoon wat de Tweede Kamer vraagt?

6. Vragen en opmerkingen vanuit de PvdA-fractie

Geannoteerde agenda

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, en in het bijzonder van het gebrek aan voortgang als het aankomt op de implementatie van het Pact Asiel en Migratie. Welke ontwikkelingen verwacht u op dit vlak tijdens het Sloveense voorzitterschap? Op welke manier wordt getracht overeenstemming te bereiken op het gebied van de procedures aan de buitengrenzen en de inrichting van solidariteit? Bent u bereid, gezien de stagnatie in de onderhandelingen, om met een meerderheid van EU-lidstaten afspraken te maken over een eerlijke verdeling van vluchtelingen?

Pushbacks

De leden van de PvdA-fractie blijven zich ernstig zorgen maken over de aanhoudende illegale pushbacks aan de Europese buitengrenzen, en het gebrek aan adequaat optreden van de zijde van de Commissie en de EU-lidstaten. Wat is in dat licht uw reactie op de documentairereeks *Frontlinie*, waarin journalist Bram Vermeulen aantoont dat er op grote schaal illegale pushbacks plaatsvinden aan de Grieks-Turkse grens?⁶ Bent u het ermee eens dat de misstanden, waaronder de mishandeling en het naakt terugsturen van asielzoekers⁷, plaatsvinden met medeweten van de Europese autoriteiten? Zo ja, welke stappen gaat u in samenwerking met de Commissie zetten om ervoor te zorgen dat deze misstanden acuut stoppen?

⁴ Volkskrant, *EU verhoogt druk op herkomstlanden om migranten tegen te houden (en stelt opnieuw miljarden beschikbaar voor Turkije)*, 25 juni 2021, EU verhoogt druk op herkomstlanden om migranten tegen te houden (en stelt opnieuw miljarden beschikbaar voor Turkije) | De Volkskrant.

⁵ Nieuwsuur, *Spaanse experts waarschuwen EU: migratie wordt als wapen gebruikt*, 23 juni 2021, Spaanse experts waarschuwen EU: migratie wordt als wapen gebruikt | Nieuwsuur (nos.nl).

⁶ Website VPRO, *Frontlinie* – VPRO.

⁷ Asaad Hanna op Twitter: «A group of refugees were trying to cross from Turkey to Greece, the Greek police arrested them, beat them, took their belongings and sent them back naked to Turkey. <https://t.co/cDEkNikc2c>» / Twitter.

Griekenland

De leden van de PvdA-fractie hebben in het verslag van een schriftelijk overleg over de geannoteerde agenda voor de JBZ-raad van 7–8 juni jl. kennisgenomen van het feit dat er nog altijd alleenstaande minderjarigen verblijven in opvangkampen op de Griekse eilanden. Bent u het ermee eens dat deze kinderen zo snel mogelijk uit deze verschrikkelijke kampen moeten worden gehaald en bij voorkeur moeten worden gealloceerd naar Europese landen? Met het oog op de aanstaande opening van nieuwe opvangcentra op de eilanden, kunt u toelichten wat u bedoelt met de opmerking dat deze centra «goeddeels open» zullen zijn? Bent u het ermee eens dat het opsluiten van vluchtelingen en asielzoekers indruist tegen de Europese standaarden en dat zodoende deze centra volledig open moeten zijn? Op welke manier gaat de zogenoemde hotspotadviseur van Nederland op Samos hier toezicht op houden? Kunt u daarnaast, met het oog op de grootschalige verplaatsing van mensen van de eilanden naar het Griekse vasteland, de stand van zaken geven wat betreft de opvang van vluchtelingen en asielzoekers in Athene? Hoeveel asielzoekers en vluchtelingen verblijven op dit moment in de hoofdstad en op welke manier wordt aldaar gezorgd voor adequate en menswaardige opvang? Kunt u aangeven hoe u uitvoering geeft of heeft gegeven aan de motie-Piri c.s. over betere monitoring van EU-fondsen aan Griekenland?⁸

7. Vragen en opmerkingen vanuit de GroenLinks-fractie

Geannoteerde agenda

De leden van de GroenLinks-fractie constateren dat wederom geen voortgang is geboekt ten aanzien van de betere migratiesamenwerking tussen de EU-lidstaten. Het verwondert deze leden enigszins dat op een recente Europese top met enige apathie is gereageerd op het verzoek van Italië om toch weer over te gaan tot «ad hoc»-hervestiging. De Minister-President heeft hierover in een Kamerdebat over de Europese top (d.d. 24 en 25 juni) gesteld dat de migratie-instroom in Nederland momenteel hoger is dan die van Italië. Deze leden vragen of u deze stelling cijfermatig kunt onderbouwen. De leden van de GroenLinks-fractie merken op dat de Minister-President de concept-conclusies van de Europese top van 24 en 25 juni op het punt van migratie heeft samengevat met de conclusie «daar staat eigenlijk niets in (...) omdat dit onderwerp al jaren vast zit». Hoewel de leden van de GroenLinks-fractie de scherpte van deze analyse niet willen betwisten, vragen zij of inmiddels door Europese regeringen, Nederland inclusief, niet te veel berust wordt in de voortwoekerende impasse. Zij lezen in de geannoteerde agenda dat het Sloveense voorzitterschap een discussiestuk zal verspreiden. Deze leden vragen of dit discussiestuk inmiddels beschikbaar is, of dit met de Kamer kan worden gedeeld en wat de Nederlandse positie ten aanzien van het discussiestuk zal zijn. De leden van de GroenLinks-fractie vinden het in dit kader zeer begrijpelijk dat Nederland aandringt op het los behandelen van onderdelen van het GEAS-pakket. Deze leden vragen welke argumenten door andere lidstaten worden aangedragen om dit niet te doen, ondanks de nu al jaren durende impasse.

Deze leden vragen of de aangekondigde discussienota over de Schengenstrategie inmiddels is ontvangen, of deze met de Kamer kan worden gedeeld en wat de positie van Nederland ten aanzien van het stuk zal zijn.

⁸ Kamerstuk 19 637 nr. 2718.

EUAA-verordening

De leden van de GroenLinks-fractie zijn blij dat in ieder geval ten aanzien van de hervorming van de EASO voortgang lijkt te worden geboekt. Deze leden hebben enkele vragen over de conceptverordening.

Deze leden vragen hoe de besluitvorming over de inzet van de EUAA precies zal werken. U noemt instemming van de Europese Raad en de Europese Commissie. Zullen deze organen hiertoe besluiten per gekwalificeerde meerderheid? Heeft het Europees Parlement ook een rol in de besluitvorming over de inzet? Zo nee, waarom niet?

U geeft aan dat een gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten heeft aangegeven de verordening te kunnen steunen. De leden van de GroenLinks-fractie vragen welke lidstaten de verordening niet steunen, en welke redenen deze lidstaten hiertoe aandragen. Voorts vragen deze leden welke maatregelen de EUAA op basis van deze verordening zal kunnen treffen wanneer lidstaten handelen in strijd met EU-regels op het terrein van asiel en migratie.

Nederlands-Griekse samenwerking

De leden van de GroenLinks-fractie zijn benieuwd naar de voortgang van de Nederlands-Griekse samenwerking rond de opvang van alleenstaande minderjarigen op het Griekse vaste land. Deze leden vragen hoeveel minderjarigen inmiddels in de shelters zijn opgevangen, wat hun gemiddelde verblijfsduur was, hoeveel van hen inmiddels zijn uitgestroomd en waarnaartoe. Deze leden vragen in het bijzonder wat het perspectief is van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV's) die 18 jaar worden, gelet op de berichten dat zij in Griekenland weinig tot geen rechten hebben in de praktijk en nergens opvang of voorzieningen kunnen vinden.

8. Vragen en opmerkingen vanuit de ChristenUnie-fractie

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben kennisgenomen van de agenda van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op de onderwerpen asiel en migratie. Zij hebben daarbij enkele vragen en opmerkingen.

Het migratiepact

Deze leden vragen of de voorstellen van Europees Commissaris Johansson nu geleid hebben tot een wezenlijke verandering in de patstelling die al jaren bestaat op het onderwerp van het gemeenschappelijk asielbeleid. Wat is uw indruk daarover? Deelt u de mening dat Nederland bij een nog langer voortdurende impasse met een aantal gelijkgestemde landen een coalitie van bereidwilligen zal moeten vormen om een einde te maken aan de opeenhoping van asielzoekers in landen als Griekenland en Italië? Zo nee, waarom niet? Hoe denkt u anders de impasse te doorbreken? Hoe lang bent u bereid nog genoeg te nemen met deze impasse?

Positief punt is volgens deze leden dat er wel overeenstemming lijkt over het EUAA. Dit lijkt mogelijk geworden omdat het uit het pakket van maatregelen is gehaald. Niettemin is het voor het volledig functioneren van dit nieuwe asielagentschap nog nodig dat er eerst overeenstemming wordt bereikt over een nieuw «Dublin». Ook kan het agentschap pas het werk van landelijke asielautoriteiten in de gaten gaan houden vanaf 1 juni 2024. Ook het ingrijpen als in een land de druk oploopt zonder dat daar actie op wordt ondernomen, kan voorlopig niet. Deze leden vragen zich daarom af wat het EUAA tot die tijd daadwerkelijk bij kan dragen aan het gemeenschappelijk Europees asielbeleid. Kunt u hierop ingaan?

Fundamental rights

De leden van de fractie van de ChristenUnie lezen met instemming in het verslag van de laatste Raad dat het onderwerp pushbacks aan de orde is geweest. Eurocommissaris Johansson heeft dit blijkbaar zelf ook gedaan. Ten aanzien van de berichtgeving over pushbacks heeft zij aangegeven dat het toezicht op het agentschap versterkt dient te worden. Bent u het hiermee eens? Volgens de Eurocommissaris ligt hier een taak voor de zogeheten fundamental rights officer, maar ook een taak voor lidstaten en de Commissie in de Management Board van Frontex. Welke taken ziet u voor deze verschillende geledingen en hoe kunnen die volgens u pushbacks tegengaan? Welke bevoegdheden krijgt de fundamental rights officer? Deze leden vragen wanneer de onderzoeken van het Europees Parlement, de Ombudsman en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) verwacht worden. Hoe lang vindt u dat dit nog mag duren?

Deze leden lezen ook met instemming dat u zowel plenair als in contact met Eurocommissaris Johansson, het belang van het naleven van fundamentele rechten aan de buitengrens heeft benadrukt. Hoe kunnen die fundamentele rechten een grotere rol gaan spelen in het Schengen-evaluatiemechanisme, zoals voorgesteld naar aanleiding van de Schengenstrategie? Zijn deze fundamentele rechten voldoende aan de orde gekomen bij de Schengenevaluatie van Kroatië? Kunt u dit toelichten?

Libië

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben kennisgenomen van videobeelden waarop te zien is dat de Libische kustwacht probeert een bootje met vluchtelingen te rammen en bovendien lijkt te schieten op de boot. Wordt hier door de EU onderzoek naar ingesteld en wanneer is volgens u het punt bereikt dat de samenwerking met de Libische kustwacht, waarvan de rol al tijden zeer omstrede is, gestaakt wordt, zo vragen deze leden. Zij zouden daar een helder antwoord op willen.

9. Vragen en opmerkingen vanuit de Volt-fractie

Uitbreiding budget en verantwoordelijkheden Frontex

De leden van de Volt-fractie merken op dat in het Meerjarig Financieel Kader is opgenomen dat Frontex in de komende jaren tot 5,6 miljard zal ontvangen. Onder het nieuwe Asiel- en Migratiepact zal Frontex» takenpakket ook verder worden uitgebreid. De Europese Rekenkamer bracht echter recentelijk een zeer kritisch rapport uit, waarbij duidelijk werd dat Frontex weinig verantwoording aflegt voor de besteding van het budget en de effectiviteit van zijn beleid. Daarnaast bleek uit het recentelijke rapport van OLAF dat er mogelijk sprake is van fraude.

Hoe verklaart u de groei in bevoegdheden en budget in het licht van deze onderzoeken? Is er duidelijkheid over welke bevoegdheden dit specifiek zullen zijn en, zo ja, welke? Hoe zorgt de Raad ervoor dat toekomstige fraude wordt voorkomen? Zal er een extra verantwoordingstoets komen vanuit Frontex? Wat is uw mening over het instellen van een Europees onderzoek naar het functioneren van Frontex ten aanzien van de besteding van het budget en de manieren van verantwoording afleggen voor de uitvoering van het takenpakket, alvorens de organisatie extra bevoegdheden te geven?

Daarnaast is ook gebleken dat Frontex zich schuldig maakt aan illegale pushbacks. Welke stappen zult u ondernemen om dit aan de kaak te stellen en in de toekomst te voorkomen? Is Nederland bereid de Neder-

landse middelen die beschikbaar worden gemaakt voor de uitvoering van taken van Frontex tijdelijk te stoppen als deze misstanden voortduren? De Europese Rekenkamer onderzocht in het onderzoek naar de mogelijkheid tot adequate uitvoering van het mandaat van Frontex niet de dimensie van fundamentele rechten. In overweging nemende dat in het huidige mandaat van Frontex 40 ambtenaren in dienst genomen moesten worden om de fundamentele rechten van de mensen te waarborgen en dit nog steeds niet geïmplementeerd is: bent u van mening dat Frontex het nieuwe mandaat kan uitvoeren, inclusief de extra bevoegdheden, zoals besloten onder het nieuwe Asiel- en Migratiepact? Indien het antwoord nee is, wat zijn de consequenties die u hieraan verbindt? In het verslag van de Europese Rekenkamer werd duidelijk dat de rekenkamer, bij de analyse van maritieme operaties, geen onderscheid maakt tussen de resultaten die geboekt zijn door Frontex of door nationaal ingrijpen. Hierdoor is het zowel moeilijk om de effectiviteit van de missies te meten, als te analyseren wie verantwoordelijk is voor welke actie, alsook de uiteindelijke kosten te bepalen van de missie. Wat vindt u hiervan? Gaat u zich in de Raad inzetten voor het instellen van een extra monitoringmechanisme?

Nieuw Asiel- en Migratiepact

Wat vindt u van de nieuwe aanpak van de Raad met betrekking tot het nieuwe Asiel- en Migratiepact? Ondersteunt u het opbreken van het Asiel- en Migratiepact in verschillende delen om zo vooruitgang te boeken op de verschillende elementen? Bent u van mening dat dit het proces voor een akkoord over een gemeenschappelijk Europees asielbeleid zal bespoedigen? Welke andere delen van het Pact zullen behandeld worden in minideals? Welke zou u graag behandeld zien in deze structuur? Waarom onthield u zich van stemming met betrekking tot het compromisvoorstel over de EUAA? Wat is uw evaluatie met betrekking tot het akkoord over het monitoringmechanisme dat uitgesteld is tot juni 2023, alsook de vertraging op de implementatie gelinkt aan een overeenkomst over het Dublinakkoord? Bent u van mening dat er een akkoord bereikt kan worden over Dublin? Wat is daarvoor de tijdsspanne? Het nieuwe Asiel- en Migratiepact zet in op partnerschappen met herkomst- en transitlanden. Met welke landen willen de regeringsleiders nieuwe migratiepacten sluiten? Aan welke landen geeft Nederland de voorkeur? Hoe garanderen Nederland en de Europese Unie dat vluchtelingen in deze landen menswaardige opvang krijgen? Welke condities zouden deze landen aan moeten voldoen om te voorkomen dat slechte condities zoals deze zich voordoen in vluchtelingenkampen, (waaronder gebrek aan toegang tot water, verkrachtingen, gebrek aan levensmiddelen), in Turkije en Libië ook in deze nieuwe landen plaatsvinden? Zullen er voorwaarden met betrekking tot mensenrechten en rechtsstatelijkheid gesteld worden aan deze landen in de migratieovereenkomsten? Welke voorwaarden zullen er worden gesteld om te voorkomen dat wij afhankelijk worden van deze landen als zij er net als Turkije in maart toe zouden besluiten de grenzen open te zetten als geopolitiek pressiemiddel? Wat vindt u van het includeren van mensenrechtenconditionaliteit bij nieuwe partnerschappen?

Integratie van de Schengenzone

De Commissie wil de Schengenstaten ervan overtuigen dat Roemenië, Bulgarije en Kroatië klaar zijn voor toetreding tot de Schengenzone. Wat vindt u hiervan? Zal Nederland het voorstel van de Commissie ondersteunen om de bewegingsvrijheid van Europese burgers in Europa nog beter te integreren?

Verlenging EU-Turkije deal

Nederland heeft vier jaar lang de onderhandelingen over het uitbreiden van de douane-unie tegengehouden door middel van een veto, omdat de rechtsstaat in Turkije sterk onder druk staat. Wat is er veranderd in het afgelopen jaar dat besloten is deze stap toch te nemen? Deze leden vinden dit niet acceptabel in het licht van de aantoonbare afbraak van de democratische rechtsstaat die al jaren plaatsvindt in Turkije, waarbij onafhankelijk rechters en journalisten het werken onmogelijk wordt gemaakt. Waarom is ervoor gekozen om ondanks deze duidelijke schendingen van de democratische rechtsorde toch het mandaat voor de onderhandelingen te heropenen? Hoe verhoudt zich dit tot eerdere oproepen van Nederland om de fundamentele rechten in Turkije te beschermen?

In het licht van de verlenging van de EU-Turkijedeal signaleerde het Nederlandse kabinet dat de steun aan Turkije een duurzaam karakter moet krijgen door middel van een transitiestrategie. Op welke manier zal Nederland bijdragen aan de gewenste transitie naar duurzame opvang van Syrische vluchtelingen in Turkije? Hoe verklaart u dat er in het akkoord niet gerept wordt over de versterking van de rechtspositie van vluchtelingen in Turkije en eventueel naturalisatie, wetende dat dit een groot probleem is voor de rechten van Syrische vluchtelingen die momenteel in Turkije verblijven?

Vier jaar geleden bood premier Rutte unilateraal 6 miljard om de EU-Turkijedeal van de grond te krijgen. Nu de onderhandelingen over een nieuwe EU-Turkijedeal in een verregaand stadium zijn werd duidelijk dat er nu 3,6 miljard beschikbaar wordt gesteld voor de opvang van Syrische vluchtelingen in Turkije. Hoe verklaart u dit bedrag, in overweging nemende dat Turkije al jaren zegt dat het bedrag van vier jaar geleden ruimschoots tekortschiet? Wetende dat Turkije wanneer het bedrag tekortschoot in het verleden er reeds toe over is gegaan om de grenzen te openen als pressiemiddel om meer middelen af te dwingen? Hoe beoordeelt u deze afhankelijke positie, en hoe voorkomen wij dat Turkije wederom het openen en sluiten van grenzen zal gebruiken als pressiemiddel om zijn eigen politieke belangen af te dwingen richting Nederland en de rest van Europa?

Mensenrechtenverbetering, noch Turkijes terugtrekking uit de Istanbul Conventie, noch de veroordelingen van het Europees Gerechtshof voor de Rechten van de Mens met betrekking tot Turkije zijn opgenomen als voorwaarden in het voorstel van het integreren van de douane-unie. Verliest Europa hiermee niet zijn sterkste politieke instrument? Welke stappen zullen Nederland en de Raad ondernemen om te voorkomen dat mensenrechten nog verder achteruitgaan in Turkije? Welke middelen zal Europa daartoe aanwenden?

10. Vragen en opmerkingen vanuit de SGP-fractie

Compromisvoorstel EUAA-verordening (asielagentschap van de EU)

De leden van de SGP-fractie constateren dat er sprake is van een compromis met betrekking tot de verordening inzake het Asielagentschap van de EU. Wat betekent dit akkoord naar verwachting voor de Nederlandse situatie? Wat doet dit bijvoorbeeld met de spontane asielinstroom in Nederland?

De leden van de SGP-fractie lezen dat u zich heeft onthouden van steunverlening aan dit voorstel. Om welke reden is gekozen voor onthouding en waarom is er niet voor gekozen tegen dit voorstel te stemmen? In de ogen van deze leden krijgen lidstaten die hun asielketen niet op orde hebben voorlopig alsnog de ruimte «aan te modderen» met alle gevolgen van dien voor de andere lidstaten. Hoe wordt voorkomen

dat uitstel van opvolging van de monitoring tot gevolg heeft dat er helemaal niets gebeurt aan de zwakke plekken in de asielketens van de andere Europese lidstaten? Welke mogelijkheden ziet u hiervoor, en welke rol gaat het hierin op Europees niveau vervullen?

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de brief gericht aan de Griekse regering, met steun van het Nederlandse kabinet, en de reactie vanuit Griekenland daarop. Welke stappen gaat u nu ondernemen om te voorkomen dat veel migranten doorreizen vanuit onder andere Griekenland en Italië, nu de Griekse regering niet bereid lijkt hier extra stappen tegen te ondernemen?

Verslag JBZ-raad 7–8 juni 2021

De leden van de SGP-fractie lezen dat er nog geen consensus is over de nieuwe voorstellen van het Asiel- en Migratiepact. Wat is naar verwachting de agenda ten aanzien van de het Asiel- en Migratiepact nu het Sloveense voorzitterschap is ingegaan?

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van het verslag van de JBZ-Raad van 7 en 8 juni 2021 en lezen dat er is gesproken over de rol van legale migratie bij het realiseren van partnerschappen. Wat is uw oordeel hierover? Bent u, met deze leden, van mening dat de partnerschappen primair gericht moeten zijn op het realiseren van terugkeer van migranten en het leveren van een bijdrage aan de landen van herkomst in plaats van het uitnodigen van migranten naar Europa? Bent u bereid zich te verzetten tegen partnerschappen waarin voornoemde denklijn niet het uitgangspunt is?

Geannoteerde agenda

Over de Schengenstrategie hebben de leden van de SGP-fractie een aantal vragen. Allereerst vernemen zij graag wanneer u voornemens bent het oordeel van de gepresenteerde strategie middels het BNC-fiche aan de Tweede Kamer kenbaar te maken. Zij vragen daarbij ook in te gaan op de vraag in hoeverre u ook van mening bent dat het instellen van interne grenscontroles een nationale bevoegdheid zou moeten blijven, zoals aangegeven door een aanzienlijk aantal lidstaten tijdens de laatstgehouden JBZ-Raad. Ondersteunt u dit standpunt?

Overig

De leden van de SGP-fractie constateren dat tijdens de laatstgehouden EU-top is gesproken over het aangaan van partnerschappen met migratielanden. De Minister-President gaf tijdens het debat over de Europese Top op 23 juni jl. al aan dat er in de conclusies op dit punt eigenlijk «niks staat», terwijl al een jaar sprake is van stilstand ten aanzien van het sluiten van deze deals vanwege interne onenigheid. Wat zijn voor Nederland prioriteitslanden als het gaat om externe partnerschappen en zijn de lidstaten het inmiddels eens over de lijst van landen waarmee de Commissie als eerste moet gaan praten? Hoe gaat u ervoor zorgen dat het op dit thema niet langer sprake is van stilstand, maar van echte vooruitgang?

Verder vragen de leden van de SGP-fractie in te gaan op het recente onderzoeksrapport van de Europese Rekenkamer over de uitvoering door Frontex van zijn taken en bevoegdheden op het gebied van het beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie. De Europese Rekenkamer stelt vast dat de steun die Frontex de lidstaten op dit gebied biedt, onvoldoende doeltreffend is en doet een aantal aanbevelingen om dit te verbeteren. Hoe reageert u op de bevindingen? Hoe kijkt u specifiek naar de zorgwekkende constatering dat Frontex nog niet eens klaar is om zijn mandaat van 2019 uit te voeren? Wat gaat hieraan gebeuren?